

Bruxelles, 12.6.2018
COM(2018) 455 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Raport de evaluare *ex-post* a acțiunilor finanțate prin programul „Prevenirea și
combaterea infracționalității” (ISEC) și prin programul „Prevenirea, pregătirea și
gestionarea consecințelor terorismului și ale altor riscuri legate de securitate” (CIPS)
pentru perioada 2007-2013**

{SWD(2018) 331 final} - {SWD(2018) 332 final}

1 INTRODUCERE

Programul-cadru „Securitate și protecția libertăților”¹, pentru perioada 2007-2013 a inclus două programe specifice („programele”): „Prevenirea și combaterea infracționalității” (ISEC) și „Prevenirea, pregătirea și gestionarea consecințelor terorismului și ale altor riscuri legate de securitate” (CIPS)². Deciziile de instituire a ISEC³ și CIPS⁴ au prevăzut obligația Comisiei Europene de a transmite un raport de evaluare *ex-post*, pentru perioada 2007-2013, către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor.

Acest raport prezintă principalele elemente ale programelor, domeniul de aplicare și limitările evaluărilor, rezultatele-cheie ale evaluării, concluziile și lecțiile învățate. Se bazează pe constatările a două evaluări *ex-post* care au evaluat programele, în perioada 2007-2013, luând în considerare criteriile de evaluare definite în orientările privind o mai bună legiferare: (i) eficacitatea; (ii) eficiența; (iii) coerența cu alte politici; (iv) relevanța, (v) valoarea adăugată europeană.

Concluziile acestor evaluări și lecțiile învățate completează evaluarea intermediară a Fondului pentru securitate internă (FSI), deoarece componenta referitoare la poliție a acestuia este succesoarea programelor ISEC și CIPS în perioada 2014-2020. Rezultatele acestei evaluări intermediare, împreună cu rezultatele prezentelor evaluări *ex-post* au contribuit la conturarea politicilor viitoare din domeniile migrației și securității, în special la elaborarea noilor instrumente de finanțare în cadrul financiar multianual post-2020.

1.2 Programul-cadru „Securitate și protecția libertăților” (2007-2013) – ISEC și CIPS

Contextul politicii

Uniunea Europeană (UE) a identificat domeniile criminalității organizate și terorismului drept amenințări majore pentru securitatea internă europeană. În plus, articolul 67 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede mandatul clar al Uniunii de a asigura cetățenilor un nivel înalt de securitate prin măsuri de prevenire și combatere a criminalității și, în special, a terorismului, traficului de persoane și a infracțiunilor comise împotriva copiilor, traficului de droguri și traficului ilicit de arme, corupției și fraudelor, prin măsuri de

---

¹ Comunicarea Comisiei COM/2005/0124 final către Consiliu și Parlamentul European de instituire a unui program-cadru privind „Securitate și protecția libertăților” pentru perioada 2007-2013.

² Următoarele state membre au participat la ISEC și CIPS: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR (din 2013) HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SL, UK.

³ Decizia 2007/125/JAI a Consiliului din 12 februarie 2007 de stabilire pentru perioada 2007-2013, în cadrul programului general „Securitate și protecția libertăților”, a programului specific „Prevenirea și combaterea infracționalității”.

⁴ Decizia 2007/124/CE, Euratom a Consiliului din 12 februarie 2007 de stabilire pentru perioada 2007-2013, în cadrul programului general „Securitate și protecția libertăților”, a programului specific „Prevenirea, pregătirea și gestionarea consecințelor terorismului și ale altor riscuri legate de securitate”.

coordonare și de cooperare între autoritățile polițienești și judiciare și alte autorități competente. Rolul UE în aceste domenii de politici a crescut continuu, ca urmare a identificării unei nevoi stringente de acțiuni comune numeroase în acest domeniu. De exemplu, concluziile prezentate de Consiliul European de la Tampere din 1999 au reafirmat importanța promovării libertății, securității și justiției prin prevenirea și combaterea criminalității. La momentul respectiv, discuțiile s-au concentrat pe acțiunile legislative de instituire a domeniului libertății, securității și justiției, iar furnizarea de sprijin financiar a fost mai degrabă complementară. Odată cu programul-cadru „Securitate și protecția libertăților”, activitățile UE în acest domeniu au intrat într-o nouă etapă în care implementarea operațională a devenit mai predominantă.

De asemenea, Programul de la Haga, care a stabilit prioritățile UE în domeniul libertății, securității și justiției pentru perioada 2004-2009, a confirmat importanța și nevoia continuării consolidării în domeniul prevenirii și combaterii terorismului și altor forme de criminalitate la nivel european, subliniind necesitatea unor operațiuni la nivelul UE în aceste domenii. În plus, Programul de la Haga s-a concentrat mai mult pe consolidarea securității și, în special, pe combaterea terorismului, recrutării, finanțării, pe protecția infrastructurilor critice și dezvoltarea unui cadru de gestionare a consecințelor la nivelul UE. Deși infrastructura critică intră în mare parte în sfera de cuprindere a competențelor naționale, din 2004, UE a oferit sprijin statelor membre în domeniul protecției infrastructurii critice.

Programul de la Stockholm, care a oferit un cadru de acțiune UE în domeniul cetățeniei, securității, azilului, imigrației și politicii în domeniul vizelor pentru perioada 2010-2014, a acordat și mai multă importanță dezvoltării politicilor UE în domeniile justiției și securității. A fost reafirmată nevoia punerii efective în aplicare a strategiei UE de combatere a terorismului, constând în patru domenii de intervenție – prevenirea, urmărirea, protejarea și reacția, și s-a solicitat consolidarea activității de prevenire. De asemenea, acest program a solicitat instituirea funcției de coordonator UE al luptei împotriva traficului de ființe umane, care ar putea contribui la îmbunătățirea unei politici consolidate și bine coordonate a UE împotriva traficului de ființe umane.

În cursul ultimilor ani de punere în aplicare a programelor, UE s-a confruntat cu mai multe atacuri teroriste, iar fenomenul terorismului a cunoscut o schimbare semnificativă, în special luând în considerare continuarea războiului civil din Siria și apariția Statului Islamic în Irak și Siria (ISIS).

Elemente principale

ISEC și CIPS au acoperit un domeniu de politică foarte larg, care, în perioada 1993-2009, s-a încadrat în mare parte la pilonul așa-numit Cooperare polițienească și judiciară în materie penală al UE, care a fost instituit prin Tratatul de la Maastricht. Politicile din cadrul acestui pilon s-au bazat în mare parte pe un cadru juridic care a reținut elementele de cooperare interguvernamentală între statele membre. Acest lucru însemna că, înaintea programelor,

existau puține oportunități de finanțare la nivelul UE în acest domeniu. Crearea programelor a reprezentat o dezvoltare esențială a politicii UE în aceste domenii.

ISEC (2007-2013) a înlocuit programul-cadru privind cooperarea polițienească și judiciară în materie penală (AGIS)⁵ care a acoperit perioada 2002-2006 și a avut ca obiectiv consolidarea cooperării transfrontaliere la nivelul UE între poliție, alte autorități de aplicare a legii și autorități judiciare. Bugetul total alocat pentru ISEC s-a ridicat la 522 de milioane EUR pentru întreaga perioadă. Obiectivele generale ale ISEC au fost prevenirea și combaterea criminalității, în special a terorismului, a traficului de persoane și a infracțiunilor împotriva copiilor, a traficului de droguri, a traficului de arme, a criminalității cibernetice, a corupției și a fraudei și de a contribui la instituirea politicilor la nivelul UE. Cele patru obiective specifice ale programului au abordat patru teme principale:

- prevenirea infracționalității și criminologia;
- asigurarea respectării aplicării legii;
- protecția și sprijinirea martorilor;
- protecția victimelor.

CIPS (2007-2013) s-a concentrat pe infrastructurile critice și alte chestiuni în materie de securitate, inclusiv aspectele operaționale în domenii precum gestionarea crizelor și pregătirea în diferite sectoare de importanță critică. Bugetul total alocat acestuia s-a ridicat la 126,8 milioane EUR pentru întreaga perioadă. CIPS a avut două obiective generale, prevenirea, pregătirea și gestionarea consecințelor, care au fost împărțite ulterior în șapte obiective specifice⁶. Aceste obiective au acoperit următoarele domenii tematice:

- gestionarea crizelor;
- riscuri asociate terorismului și alte riscuri legate de securitate în domeniul libertății, securității și justiției, inclusiv riscuri care au legătură cu mediul, sănătatea publică, transporturile, cercetarea și dezvoltarea tehnologică și coeziunea economică și socială.

Programele au fost puse în aplicare prin gestiune directă în cadrul programelor anuale de lucru 2007-2013⁷. Sprijinul financiar a fost pus în aplicare prin intermediul proiectelor sprijinite de granturile pentru acțiuni acordate de către Comisie, prin intermediul contractelor de servicii încheiate în urma procedurilor de ofertare publicate de către Comisie sau prin intermediul acordurilor administrative încheiate cu Centrul Comun de Cercetare (JRC). În cadrul gestiunii directe, Comisia Europeană a avut responsabilitatea deplină pentru punerea în aplicare și a desfășurat toate acțiunile de programare și operaționale.

În ceea ce privește tipul de părți interesate care pot solicita finanțare, ISEC a inclus agenții de aplicare a legii, alte organisme publice și/sau private, actori și instituții, inclusiv autorități

---

⁵ Decizia Consiliului 2002/630/JAI din 22 iulie 2002 de stabilire a unui program-cadru privind cooperarea polițienească și judiciară în materie penală (AGIS).

⁶ Pentru lista extinsă a obiectivelor specifice, consultați Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea *ex-post* a programului 2007-2013 „Prevenirea, pregătirea și gestionarea consecințelor terorismului și ale altor riscuri legate de securitate” (CIPS).

⁷ Prioritățile și obiectivele politice ale proiectelor sunt definite în Programele anuale de lucru ale Comisiei adoptate în fiecare an și cererile de propuneri sunt lansate ca urmare a aprobării fiecărui program anual de lucru.

locale, regionale și naționale, parteneri sociali, universități, oficii statistice, organizații neguvernamentale, parteneriate public-privat și organisme internaționale relevante. CIPS a inclus organisme publice (naționale, regionale și locale), sectorul privat, universități și institute de cercetare. Spre deosebire de ISEC, entitățile cu scop lucrativ au putut desfășura proiecte în cadrul CIPS.

În ceea ce privește punerea în aplicare, în cazul ambelor programe, nu au fost acordate toate finanțările disponibile din diferitele cereri, în principal deoarece cererile de proiect nu au îndeplinit criteriile de eligibilitate sau criteriul de calitate pentru finanțare UE. Din bugetul alocat ISEC, în valoare de 522 de milioane EUR, au fost angajate peste 413 milioane EUR și au fost cheltuite 304 milioane EUR. Pe durata perioadei de programare, ISEC a avut o rată de absorbție generală de 74 %⁸. În ceea ce privește CIPS, au fost angajate 74,6 milioane EUR, și au fost cheltuite 60,4 milioane EUR din bugetul total alocat de 126,8 milioane EUR. Rata de absorbție generală a CIPS pe durata perioadei de programare a fost de 83 %⁹.

2 EVALUARE EX-POST

Metodologie

Constatările detaliate și metodologia evaluării sunt descrise în documentele de lucru ale serviciilor Comisiei care însoțesc prezentul raport¹⁰. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei a fost elaborat pe baza unui studiu efectuat de un contractant extern.

Limitări

Evaluările ambelor programe au fost afectate semnificativ de lipsa unor valori de referință, respectiv de lipsa unei descrieri clare a situației anterioare începerii programelor, care ar putea servi drept referință pentru evaluarea impacturilor acestora. De asemenea, perioada de latență între punerea în aplicare a programelor și evaluările *ex-post* a limitat procesul de evaluare deoarece, adesea, reprezentanții beneficiarilor relevanți și ai autorităților naționale și ale UE nu mai lucrau pe aceleași posturi și, astfel, a fost dificilă contactarea lor. Acest lucru se reflectă în rata scăzută a răspunsurilor la consultările publice și chestionarele online desfășurate în cursul evaluărilor.

---

⁸ Pe baza datelor pentru granturi și achiziții. Datele finale privind cheltuielile proiectelor nu au fost disponibile la momentul redactării prezentului raport de evaluare (până în martie 2017) și, prin urmare, nu a fost posibilă furnizarea unei estimări a sumei finale cheltuite în cadrul granturilor pentru acțiuni și nici în cadrul acțiunilor JRC.

⁹ Idem.

¹⁰ SWD(2018) privind evaluarea *ex-post* a programului 2007-2013 „Prevenirea, pregătirea și gestionarea consecințelor terorismului și ale altor riscuri legate de securitate” (CIPS) și SWD(2018) privind evaluarea *ex-post* a Programului 2007-2013 „Prevenirea și combaterea infracționalității” (ISEC).

În plus, au fost disponibile numai dovezi limitate privind rezultatele și impacturile programelor. Rezultatele nu au putut fi măsurate din cauza lipsei unor valori de referință, astfel cum s-a menționat mai sus, dar și din cauza lipsei obiectivelor *ex-ante* și a unui registru central pentru rezultatele proiectelor ISEC/CIPS. Au fost observate, de asemenea, probleme privind monitorizarea evoluției proiectelor, care au afectat evaluarea eficacității, a eficienței și valorii adăugate europene. De exemplu, nu a fost fezabilă efectuarea unei comparații detaliate a costurilor din cauza absenței datelor comparabile privind proiectele, având în vedere gama largă de domenii de politici și de tipuri de activități acoperite de programe. De asemenea, a fost dificil să se compare costurile proiectelor și să se cuantifice măsura în care aceleași obiective ar fi fost îndeplinite prin alte tipuri de proiecte.

2.2 PRINCIPALELE REZULTATE

Relevanță

Luând în considerare importanța principiului subsidiarității în domeniul securității interne, finanțarea ISEC și CIPS nu a fost concepută pentru a înlocui finanțarea națională, ci, mai degrabă, pentru a o completa, oferind sprijin sporit cooperării transfrontaliere. În general, statele membre au considerat că obiectivele ISEC relevante pentru nevoile lor s-au referit la prevenirea și combaterea criminalității¹¹. În mod similar, s-a considerat că CIPS este în continuare relevant pentru prevenirea, pregătirea și gestionarea consecințelor terorismului și ale altor riscuri legate de securitate pe întreaga perioadă de evaluare. De asemenea, programul a răspuns bine unei nevoi reale de cooperare și coordonare transnațională în domeniul prevenirii, pregătirii și gestionării consecințelor terorismului și ale altor riscuri legale de securitate. Acest lucru are o importanță specială având în vedere necesitatea unor acțiuni la nivelul UE în aceste domenii și lipsa unor surse naționale alternative de finanțare ca urmare a efectelor crizei financiare din 2008 asupra bugetelor naționale.

Motivația pe care se bazează ambele programe a fost furnizarea de fonduri în cazurile în care cererea era foarte mare, în conformitate cu prioritățile subliniate în programele anuale de lucru, stabilite împreună cu statele membre. Această desfășurare s-a dovedit în mare parte determinată de cerere și nu de politică, deoarece s-a bazat pe cereri deschise de propuneri și a permis părților interesate să solicite finanțare pe baza unei propuneri de proiect. Prin urmare, faptul că programele au fost concepute în funcție de cerere a contribuit la crearea unui dezechilibru geografic în punerea în aplicare a acestora, în special cu privire la locul organizațiilor coordonatoare. Din acest motiv, Comisia a luat măsuri pentru stimularea

---

¹¹ De exemplu, obiectivul specific în domeniul „coordonării, al cooperării și al înțelegerii reciproce în relația dintre agențiile de aplicare a legii, alte autorități naționale și organismele aferente ale UE” a fost considerat foarte relevant pentru nevoile din acest sector. Diferite tipuri de părți interesate au considerat că această cooperare transfrontalieră este foarte necesară, în special în contextul internaționalizării infracționalității și profesionalizării grupurilor infracționale. În mod similar, părțile interesate consultate au considerat că celelalte obiective specifice ale ISEC sunt relevante, iar obiectivele specifice privind protecția martorilor infracțiunilor și sprijinirea martorilor infracțiunilor au fost cele mai puțin populare dintre toate. În plus, aspectele referitoare la martori și victime ar fi acoperite în principal în cadrul programului Daphne III.

extinderii geografice, în special prin organizarea unor zile de informare la nivel regional în statele membre. Cu toate acestea, punerea în aplicare a programelor a depins foarte mult de atitudinea proactivă a reprezentanților statelor membre și a solicitanților potențiali. Pentru a asigura accesul egal al statelor membre la finanțare și pentru a îmbunătăți participarea acestora la toate prioritățile esențiale în materie de politică de securitate, a fost făcută trecerea către modalitatea de gestiune partajată în cazul fondului succesiv, FSI-componenta poliție¹². Spre deosebire de ISEC și CIPS, care au fost implementate numai prin gestiune directă, FSI-componenta poliție este pus în aplicare printr-o gestiune combinată, aproximativ 60 % din finanțarea disponibilă fiind alocată inițial programelor naționale din cadrul gestiunii partajate și 40 % fiind alocată acțiunilor Uniunii în cadrul gestiunii directe. Se preconizează că această modificare va avea un impact pozitiv asupra eficienței și eficacității gestionării de către Comisia a fondului FSI și asupra punerii în aplicare a politicilor cheie de securitate de către toate statele membre.

A fost identificată, de asemenea, o anumită perioadă de latență între formularea priorităților în cadrul programelor anuale de lucru și punerea efectivă în aplicare a acestora, din cauza faptului că programele anuale de lucru au reflectat prioritățile stabilite în anul anterior, ceea ce a însemnat că a existat o diferență de un an între stabilirea priorităților și punerea în aplicare a acestora. În unele cazuri, acest lucru a afectat relevanța programelor.

Eficacitate

În general, constatările evaluării sugerează că ISEC a contribuit într-o oarecare măsură la toate obiectivele sale și proiectele finanțate au obținut rezultatele preconizate. Prin urmare, se poate argumenta că programul a contribuit la prevenirea criminalității și, în cele din urmă, la îmbunătățirea securității pentru cetățenii UE, chiar dacă este dificil de stabilit o relație de cauzalitate directă. Principalele rezultate identificate din proiectele ISEC au fost îmbunătățirea colaborării în rețea și a schimbului de informații și de bune practici, precum și a nivelului de cunoștințe și competențe ale practicienilor. Proiectele ISEC au fost eficiente în special prin contribuția lor la dezvoltarea cooperării transnaționale dintre statele membre și agențiile de aplicare a legii, precum și la îmbunătățirea schimbului de informații, în special în domeniul criminalisticii, al drogurilor, al registrelor cu numele pasagerilor, al criminalității cibernetice și al traficului de persoane.

În ceea ce privește CIPS, evaluarea a demonstrat că programul și-a atins în sens larg obiectivele generale și majoritatea obiectivelor specifice, având o contribuție pozitivă la domeniul de politică privind protecția infrastructurii critice. Un element important al mai multor proiecte CIPS a constat în atenția acordată interdependențelor și prevenirii „efectelor în cascadă” în cazul întreruperii și distrugerii infrastructurilor critice în cursul unui atac terorist sau al altor riscuri legate de securitate. Ar putea fi îmbunătățită cooperarea la nivelul UE și cooperarea pentru protecția infrastructurilor critice.

---

¹² Regulamentul (UE) nr. 513/2014 din 16 aprilie 2014 de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor.

Evaluarea a constatat că instituirea unui registru central care să includă detaliile proiectelor individuale ar fi permis dezvoltarea unui sistem de monitorizare pentru colectarea și analiza datelor privind evoluția financiară, realizările și rezultatele proiectelor. Asigurarea unui buget corespunzător pentru asistență tehnică ar putea îmbunătăți expertiza tehnică pe durata de viață a proiectelor, precum și difuzarea rezultatelor.

Eficiență

În ceea ce privește resursele financiare, rezultatele evaluării arată că finanțarea UE furnizată a fost percepută de marea majoritate a părților interesate consultate ca suficientă pentru toate activitățile puse în aplicare în cadrul ISEC și CIPS. Crearea rețelelor a fost considerată foarte avantajoasă din punct de vedere economic. În ceea ce privește nivelurile finanțării UE, în general, evaluarea arată că fondurile UE au fost suficiente pentru implementarea activităților planificate. Numai un număr limitat de părți interesate a subliniat nevoia finanțării suplimentare și că anumite costuri au fost subestimate, cum ar fi costurile cu personalul. Cu privire la resursele umane desfășurate, evaluarea arată că acestea au fost considerate suficiente pentru un număr destul de mic de proiecte din întreaga perioadă de programare.

S-a considerat că absența unei revizuii colegiale privind rezultatele proiectelor și absența unui registru central au scăzut eficiența generală a programelor. Aceste aspecte nu au fost puse încă în practică în cadrul FSI, însă ar putea fi luate în considerare pentru următorul Cadru financiar multianual.

În pofida modificărilor introduse de către Comisie în procesele de punere în aplicare, unele dintre părțile interesate au perceput sarcina administrativă ca fiind ridicată. Părțile interesate au subliniat, de asemenea, necesitatea simplificării raportării.

Coerență

Evaluarea s-a concentrat pe coerența programelor cu alte programe UE din același domeniu¹³ și cu programele și inițiativele naționale pentru a evalua măsura în care intervenția nu a intrat în contradicție și nici nu s-a suprapus cu alte intervenții. Aceasta a concluzionat că, în general, activitățile implementate în cadrul diferitelor instrumente ale UE în domeniile lor respective au fost coerente cu programele și nu a identificat suprapuneri majore.

ISEC a sprijinit punerea în aplicare a obligațiilor UE și a cooperarea transfrontalieră între statele membre într-un număr mare de domenii ale criminalității. Cu toate acestea, în contextul crizei financiare, finanțarea națională a acestei cooperări a fost foarte redusă sau nu a fost disponibilă, ceea ce a împiedicat apariția unor riscuri semnificative de suprapunere între fondurile UE și fluxurile de finanțare națională. Evaluarea a identificat, de asemenea, o arie semnificativă de cuprindere pentru coerență și complementaritate între ISEC și alte programe ale UE, respectiv JPEN, DAPHNE III, FP7 și Hercule II. Datorită cooperării dintre serviciile Comisiei, au fost realizate sinergii între DAPHNE III și cele două obiective specifice ale ISEC referitoare la promovarea și dezvoltarea bunelor practici pentru protecția și sprijinirea martorilor și victimelor infracțiunilor, în special în domeniul traficului de persoane.

---

¹³ Pentru ISEC - Programul de sprijin pentru justiția penală (JPEN), programul Daphne III (combaterea violenței), Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (FP7) și programul antifraudă (Hercule II). Pentru CIPS - FP7 și instrumentul financiar de protecție civilă.

Coordonarea efectivă atât în etapa de concepere, cât și de punere în aplicare și de livrare a fost esențială pentru a maximiza potențialul de coerență și complementaritate și pentru a evita riscul suprapunerii. Se poate concluziona, pe baza dovezilor colectate, că acest lucru a fost realizat în mare măsură.

În mod similar, s-a constatat că acțiunile CIPS efectuate în cadrul programelor anuale de lucru 2007-2013 sunt coerente cu activitățile finanțate în cadrul altor fonduri UE similare, respectiv FP7 și instrumentul financiar de protecție civilă. Într-adevăr, au existat puține dovezi sau nu au existat deloc dovezi privind suprapunerea dintre aceste instrumente de finanțare deoarece acestea au caracteristici diferite privind concentrarea tematică, acțiunile eligibile și părțile interesate și grupurile țintă eligibile.

Valoarea adăugată europeană

Valoarea adăugată a programelor se află în legătură strânsă cu „importanța” finanțării UE pentru organizațiile implicate și capacitatea acestora de a încuraja cooperarea transnațională, care, adesea, nu ar fi avut loc dacă proiectele s-ar fi bazat numai pe finanțare națională. Potrivit constatărilor, organizațiile nu au avut acces frecvent la oportunitățile de finanțare națională în vederea implementării activităților programelor. Prin urmare, se poate presupune că o parte semnificativă a proiectelor nu ar fi fost dezvoltate în absența finanțării ISEC și CIPS.

Ambele programe au avut o dimensiune transnațională puternică, sprijinind fie proiecte transnaționale, fie proiecte naționale care puteau fi transferate către alte state membre. Astfel, un aspect esențial al valorii adăugate europene a constat în capacitatea acestor programe de a încuraja cooperarea transnațională. Contribuția importantă a finanțării ISEC la cooperarea transnațională și la punerea în aplicare a dreptului UE în diferitele domenii acoperite de prevenirea și combaterea criminalității a fost subliniată într-un număr mare de interviuri cu toate tipurile de părți interesate. S-a concluzionat că ISEC a avut o contribuție semnificativă la consolidarea cooperării transnaționale dintre agențiile naționale de aplicare a legii, la crearea încrederii reciproce și la formarea unor relații noi între organizațiile care colaborează cu contrapartide din alte state membre. Valoarea adăugată europeană adusă de CIPS a fost, de asemenea, evaluată pozitiv datorită contribuției acestui program la elaborarea politicilor Uniunii în domeniul prevenirii, pregătirii și gestionării consecințelor terorismului și ale altor riscuri legate de securitate și la îmbunătățirea coordonării și cooperării dintre actorii relevanți de la nivelul UE în ceea ce privește protecția infrastructurii critice.

Cu toate acestea, este posibil ca valoarea adăugată europeană să fi fost redusă din cauza faptului că proiectele care au avut loc în cadrul programelor au fost desfășurate în principal de organizații coordonatoare dintr-un număr limitat de state membre. Trecerea către gestiunea partajată a soluționat într-o oarecare măsură dezechilibrul geografic.

3 Concluzii

Evaluarea a arătat că obiectivele și rezultatele ISEC și CIPS au fost în general **relevante** pentru nevoile statelor membre în domeniile acoperite de programe, în pofida preocupărilor referitoare la conceperea programelor, care s-au dovedit a fi mai degrabă determinate de cerere decât de politică. Acest lucru a condus la un dezechilibru geografic semnificativ în punerea în aplicare a programelor. S-a preconizat că trecerea către gestiunea partajată pentru instrumentul ulterior FSI-componenta poliție ar urma să soluționeze această problemă și să sporească eficiența și eficacitatea fondurilor UE. De asemenea, perioada de latență identificată între formularea priorităților în cadrul programelor anuale de lucru și punerea efectivă în aplicare a acestora a fost soluționată parțial în cadrul FSI-componenta poliție prin includerea asistenței de urgență „pentru a răspunde nevoilor urgente și specifice”¹⁴.

În ceea ce privește **eficacitatea**, programele și-au realizat obiectivele în sens larg, însă un registru central mai detaliat care să includă rezultatele și realizările proiectelor ar putea fi dezvoltat și partajat, spre exemplu, prin rețeaua europeană de prevenire a criminalității, rețeaua de alertă privind infrastructurile critice (CIWIN), site-ul web al coordonatorului UE al luptei împotriva traficului de ființe umane¹⁵ sau prin alte servicii ale Comisiei. Acest aspect ar putea fi luat în considerare pentru următorul Cadru financiar multianual. De asemenea, ar putea fi avută în vedere îmbunătățirea sistemului de monitorizare. Elementele esențiale ale acestui sistem de monitorizare ar putea fi, de exemplu, vizitele de monitorizare și un sistem IT pentru înregistrarea sistematică a datelor proiectelor. Acest aspect a fost abordat într-o oarecare măsură în cadrul fondului succesiv, FSI-componenta poliție, de exemplu, prin utilizarea misiunilor de monitorizare privind punerea în aplicare a proiectului și posibilitatea de a contribui anual la activitățile de asistență tehnică¹⁶.

În ceea ce privește **eficiența**, în general, marea majoritate a părților interesate consultate a considerat că finanțarea UE a fost suficientă și avantajoasă din punct de vedere economic în cadrul tuturor activităților. Cu toate acestea, după cum s-a menționat mai sus, absența unui registru central a determinat, de asemenea, scăderea eficienței programelor într-o anumită măsură. Deși monitorizarea s-a îmbunătățit parțial în cadrul fondului actual¹⁷, absența unei revizuirii colegiale și a unei difuzări corespunzătoare a rezultatelor proiectului reprezintă în continuare deficiențe care vor trebui soluționate în următoarea generație de fonduri. Pot fi aduse îmbunătățiri pentru a aborda problema sarcinii administrative și pentru a realiza o simplificare.

---

¹⁴ Articolul 2 litera (j) și articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 513/2014.

¹⁵ A se vedea <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/>

¹⁶ Articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 513/2014.

¹⁷ Eficiența s-a îmbunătățit deoarece statele membre trebuie să transmită un raport de implementare anual în cadrul gestiunii partajate, iar beneficiarii granturilor pentru acțiuni trebuie să transmită rapoarte intermediare și finale în cadrul gestiunii directe.

Evaluarea a arătat că programele au fost **coerente** cu inițiative similare de la nivel național și de la nivelul UE și că nu au existat suprapuneri majore între acestea. Acest lucru s-a datorat în principal cooperării dintre serviciile Comisiei implicate în gestionarea celorlalte inițiative.

În final, s-a constatat că ambele programe au avut o **valoarea adăugată europeană semnificativă**. În absența fondurilor UE, majoritatea activităților desfășurate în cadrul programelor nu ar fi fost efectuate deloc sau nu ar fi obținut aceleași rezultate, în special nu la nivel transnațional. Cu toate acestea, valoarea adăugată europeană ar fi putut fi mai mare dacă realizările transferabile ale proiectelor la nivelul UE ar fi fost promovate și difuzate în continuare. Instituirea unui registru central la nivelul Comisiei, care să reunească toate rezultatele proiectelor, ar fi putut contribui la acest lucru. Valoarea adăugată europeană ar fi fost, de asemenea, consolidată, dacă organizațiile coordonatoare ar fi avut o distribuție mai uniformă în rândul statelor membre.